

her forstaaes ved Mytteri; dersom der virkelig ved dette Ord skal forstaaes Forsøg paa Oprør. Jeg tror nu just ikke, at man har taget det overmaade skarpt med disse Ord, men det er meget vigtigt at faae at vide, hvad der skal forstaaes derved, navnlig naar man tager Lovforslagets § 109. Denne Paragraf indeholder nemlig den Bestemmelse, at naar En i en Forsamling af Krigsmænd opfordrer disse til Oprør eller Ulydighed eller paa anden ufømmelig Maade besværer sig over en Forsæts Udfærd eller fremfører Klager eller Begjeringer, saa skal han, saafremt Forbrydelsen ikke kommer til Udførelse, straffes paa samme Maade som Hovedmændene i et Mytteri. Er det nu det Mytteri, der omhandles i § 108, eller er Mytteri i § 109 ensbetydende med Oprør efter § 103? Jeg bemærker her, at det efter §§ 110 og 111 er tilstrækkeligt til at paadrage Straf indtil 4 Mars Strafarbejde, at man i en Forsamling af Krigsmænd besværer sig over en Forsæts Udfærd uden Hensyn til, at intet Oprør kommer til Udførelse eller endog blot tilsigtes; det er nok for efter § 111 at straffes med en meget streng Straf, at en Krigsmand paa en saadan Maade klager over Besværtyhed eller Mangel, at derved Misnoie kan udbredes i nogen Del af Krigsmagten, hvad enten Saadant er tilfattet eller ei. Jeg har taget dette med her, fordi det er et nyt Bidnesbyrd om, at man saaledes meget ofte tilfidesætter Hensynet til det subjektive Moment. Maa ske jeg her, medens jeg taler om Oprør og Mytteri, hvilke Begreber forekomme mig her at være udtrykte paa en Maade, hvis Rigtighed er tvivlsom, maa berøre en Paragraf, som ogsaa har nogen Interesse, nemlig § 165, der, om jeg saa maa sige, har en vis politisk Interesse, Denne Paragraf siger: „Naar Krigsmænd uden Forsættets Tilladelse, enten indtræde i indbyrdes Foreninger, som angaa deres Tjenesteforhold eller politiske Sager, eller møde i Forsamlinger af Krigsmænd for at raadslaa om slige Anliggender, eller naar de imod Forbud tage Del i civile Medborgeres Foreninger eller Forsamlinger af politisk Natur, skulle de, forsaavidt de ikke paa Grund af et lovstridigt Niemed have forstyldt større Straf, anses med

Fængsel, eller hvis de ere Officerer, efter Omstændigheder med Embeds Fortabelse.“ Jeg kan ikke negte, at jeg har nogen Frygt for, at denne Paragraf kan blive misbrugt. Jeg tør ikke benegte, at det kan være i sin Orden, at man har en Bestemmelse om dette Forhold, og jeg vil navnlig ikke benegte, at det kan være maa ske nødvendigt eller rigtigt at have en Bestemmelse, som fastsætter Straf for at have taget Del i bestemte Foreninger af politisk Natur, naar det udtrykkelig er blevet forbudt, men det forekommer mig rigtigt nok, at det ogsaa vilde være rigtigt at indskrænke sig dertil, saaledes at man ikke uden videre satte Straf for dem, som deltog i indbyrdes Foreninger, der angaa Tjenestelager eller politiske Sager. Det forekommer mig, at det er et større Indgreb i den almindelige Foreningsfrihed, end de militære Forhold hjemle. Der er en anden Bestemmelse, som jeg ligeledes skal nævne, nemlig § 186 om Ugteffab, som jeg ikke kan negte ogsaa forekommer mig lidt streng. Det bestemmes nemlig, at den, som indgaar Ugteffab uden at have erhvervet den fornødne Tilladelse dertil, skal straffes med Fængsel eller en Officeer efter Omstændighederne med Embeds Fortabelse. — Da vi for nogle Aar siden, som det lod til, vare paa gode Veie til at faae en Forandring i de angaaende dette Forhold gjældende Bestemmelser, blev Sagen ikke gennemført, væsentlig fordi man ventede, at der skulde komme en Lov af større Dimensioner. Jeg skal dog henstille om det ikke vilde være muligt af denne § 186 nu at tage Anledning til at faae dette Forhold forandret. Sluttelig maa jeg kun med Hensyn til det 5te Kapitel, som handler om Rømning, og som fra min ærede Sidemands (C. Rimestad) Side er blevet fremhævet som Exempel paa Afgørelser fra Straffene i den almindelige Straffelov i en sammenligningsvis mild Retning, dog bede det gjort til Gjenstand for nærmere Undersøgelse, om der ikke i dette Kapitel findes enkelte Bestemmelser, som, naar man sammenholder dem med den almindelige Værnepligtslov, maa siges at være meget strenge. Jeg skal nemlig gjøre opmærksom paa, at medens der i den almindelige Værnepligtslov i Reglen er